

Statenfractie Partij van de Arbeid
De heer B. Maas
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Onderwerp

kwaliteit bestuur gemeenten

Datum

31 mei 2016

Ons kenmerk

C2189905/3994749

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

drs. E. van den Bogaard

Telefoon

(073) 681 25 99

Email

evdbogaard@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geachte heer Maas,

Bij brief van 10 mei 2016, ingekomen op 10 mei 2016, heeft u namens de PvdA fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. *Heeft u inzicht in het aantal voortijdig vertrokken raadsleden en wethouders in deze raadsperiode ten opzichte van vorige raadsperiode en wilt u dit met ons delen?*

Antwoord: nee, omdat het vertrek van raadsleden en wethouders niet bij ons college wordt - en ook niet behoeft te worden - gemeld.

2. *Heeft u inzicht in het aantal gevallen colleges in deze raadsperiode ten opzichte van vorige raadsperiode en wilt u dit met ons delen?*

Antwoord: ook hiervoor geldt dat er geen regelgeving is op grond waarvan dit bij ons college wordt gemeld. Informatie hierover bereikt ons doorgaans via bestuurlijke contacten en de regionale pers. Volgens onze informatie is in Noord-Brabant een vijftal colleges gevallen in deze raadsperiode (Breda; Eersel; Geldrop-Mierlo; Landerd; Son en Breugel). Hoe zich dit verhoudt tot de vorige raadsperiode is ons niet bekend.

3. *Beschikt u over verklaringen voor het grote aantal voortijdig vertrekkende raadsleden en wethouders en gevallen colleges? Zo nee, bent u bereid hier onderzoek naar te laten doen?*

Antwoord: ja, in publicaties - zoals in het weekblad Binnenlands Bestuur en in de regionale pers - is over dit onderwerp een aantal mogelijke verklaringen terug te lezen. Genoemd wordt dat het raadswerk moeilijk te combineren is met baan, gezin en het onderhouden van een sociaal netwerk. Andere redenen om te stoppen zijn bijvoorbeeld conflicten binnen de eigen partij, verhuizing of gezondheidsredenen. Vooral ondernemers geven aan dat het moeilijk is een

eigen zaak te combineren met een rol in de politiek. Integriteit is meer dan ooit een reden voor een tussentijds vertrek van de wethouder. Eén op de drie wethouders die in 2014 om politieke redenen sneuvelde, moest opstappen vanwege niet-integer optreden of de schijn ervan. Dat blijkt uit het Wethoudersonderzoek 2014 dat in opdracht van Binnenlands Bestuur is verricht.

Datum

31 mei 2016

Ons kenmerk

C2189905/3994749

4. *Welke verdere acties is uw college bereid te nemen om het aantal voortijdig vertrekkende raadsleden en wethouders en vallende colleges terug te dringen?*

Antwoord: In het kader van het programma Veerkrachtig Bestuur in Brabant trekken wij ons de zorg voor de kwaliteit van het bestuur in Brabant aan en stimuleren en agenderen wij de discussie hierover. Dit in goede samenspraak met de Vereniging van Brabantse Gemeenten (VBG). Waar het individuele gemeentebestuurders betreft, of vallende colleges, is dit een fenomeen dat zich voltrekt binnen het gemeentelijke democratisch proces. Daarbij hebben gemeenten, politieke partijen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een sterke eigen verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld in het kader van voorlichting, werving, kandidaatstelling, begeleiding, training en opleiding.

5. *Wat is uw visie op de opmerkingen van wethouder Stienen van Helmond, die van mening is dat de kwaliteit van wethouders het laatste decennium achteruit is gegaan?*

Antwoord: hoewel wij de opmerkingen voor rekening van wethouder Stienen laten menen wij dat zijn opmerkingen vooral begrepen moeten worden tegen de achtergrond van de enorm veranderde context waarbinnen gemeenten moeten opereren. Denk daarbij aan: vergroting van de taakomvang in het sociale domein, inclusief de vergroting van de financiële risico's; de ontwikkelingen in het omgevingsrecht; het inspelen op onvoorziene grote opgaven; groeiscenario's worden krimpscenario's; etc. etc. Dat vraagt om een veerkrachtig bestuur dat hierin meegroeit en de bestuurlijke capaciteit en schakelkracht heeft om al deze uitdagingen samen met bedrijfsleven, onderwijs en overige maatschappelijke partners, aan te gaan.

6. *Hoeveel gemeenten hebben inmiddels een visie op de bestuurlijke toekomst van de gemeente geformuleerd en gedeeld met GS? Wanneer verwacht het college de reacties van alle gemeenten te hebben ontvangen?*

Antwoord: het aantal geformuleerde en gedeelde visies wordt weergegeven in de onderstaande tabel.

	Stand van zaken Gemeentelijke visies	Aantal gemeenten
1	Gemeenten die visie op bestuurlijke toekomst hebben ingediend	23

2	Bezig met proces	19
3	Verwijst naar reeds bestaande visie/stukken	9
4	Nog geen schriftelijke reactie	0
Subtotaal		55
	Ambtelijk gefuseerd	5
	Bezig met bestuurlijke fusie	6
Totaal		66

Datum

31 mei 2016

Ons kenmerk

C2189905/3994749

In onze brief van 17 mei jl. aan alle Brabantse gemeenten is aangegeven dat wij graag alle visies voor 1 juli a.s. ontvangen.

7. Welke maatregelen staan het college ter beschikking om de gemeenten te dwingen mee te werken aan het proces Veerkrachtig Bestuur?

Antwoord: (Veer)Krachtig Bestuur is een proces om samen met de gemeenten te komen tot een slagkrachtig en democratisch gelegitimeerd lokaal bestuur en geen generieke herindelingsoperatie 'van bovenaf'. In dat kader beschikken we over een reeks "maatregelen" die we in de onderstaande volgorde hebben ingezet en zullen inzetten:

- a) Inventarisatie van de stand van zaken bij de afzonderlijke gemeenten door de commissie Huijbregts (2012-2013);
- b) Een (niet vrijblijvend) verzoek van onze zijde aan alle Brabantse gemeenten om een visie op de bestuurlijke toekomst te komen (2014). Dit verzoek is ondersteund door een subsidieregeling en een aantal studies (bijvoorbeeld het onderzoek naar daily urban systems door prof. Tordoir (2015) en de inventarisatie van een aantal innovatieve bestuursvormen door Tilburg University (2015 en 2016);
- c) Een provinciale Visie op (Veer)Krachtig Bestuur ('*Leiderschap en dienstbaarheid*', 2014) en '*(Veer)Krachtig bestuur in Brabant, hoe verder?*' 2015). Beide stukken dienen als leidraad voor de Brabantse gemeenten;
- d) Herhaald schriftelijk verzoek aan de gemeenten om tot een visie te komen (twee keer sinds ons verzoek uit 2014);
- e) Ondersteuning van gemeenten in de vorm van kennisdeling, creëren van experimenteeruimte, organisatie van symposia etc.
- f) Ambtelijk en bestuurlijk overleg met de gemeenten (doorlopend)
- g) De inzet van een bestuurskrachtonderzoek, het aanstellen van een bestuurlijke verkenner of een adviescommissie, zoals is gebeurd in het Land van Heusden en Altena (2015) en voor de gemeente Nuenen (2016)
- h) Provinciaal initiatief tot de inzet van een zogenaamde ARHI-procedure om tot gemeentelijke herindeling te komen. (ons voornemen hiertoe is in

2015 kenbaar gemaakt aan de gemeenten in het Land van Heusden en Altena, maar door het eigen initiatief van de gemeenten uiteindelijk niet tot uitvoering gebracht)

N.B. De slaagkans van zo'n ARHI-procedure hangt sterk af van de zorgvuldigheid in het voortraject zoals aangegeven in a tot en met d.

Datum

31 mei 2016

Ons kenmerk

C2189905/3994749

8. *Op hoeveel gemeentelijke visies heeft het college een reactie gegeven en wanneer denkt het college op de toekomstvisies van alle gemeenten te reageren?*

Antwoord: Wij hebben ingestemd met (de gemeentelijke besluitvorming op grond van) de visies van de gemeenten Bernheze, Oss, Boxtel, Sint-Michielsgestel, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Gilze-Rijen, Aalburg, Werkendam en Woudrichem en de vorming van Meierijstad. Op de overige binnengekomen visies willen wij nog dit jaar reageren.

9. *Is het college het met de PvdA-fractie eens dat het wenselijk is dat in mei 2017 (ruim voor de raadsverkiezingen van 2018) een duidelijk bestuurlijk standpunt is geformuleerd over veerkrachtig bestuur van elke gemeente?*

Antwoord: Ja.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger